Strategija EU za rodnu ravnopravnost 2020-2025.

Strategija EU za rodnu ravnopravnost zapaža da je u EU **rodna neravnopravnost još uvijek neriješeno pitanje,** a posebno u izvanrednoj situaciji s COVID-om.

Mjere zaključavanja i socijalnog distanciranja, kao i zatvaranje škola i kućna njega za kronične bolesnike, iznijele su na vidjelo **nejednaku i neuravnoteženu raspodjelu rada i skrbi u kućanstvu između spolova**, kako za djecu tako i za starije osobe.

Podaci Eurobarometra čini se potvrđuju ovu situaciju: u istočnoj Europi najmanje dvije trećine odrasle populacije vjeruje da je briga za kućanstvo glavna društvena uloga žene. Slični trendovi bilježe se i na Cipru, u Hrvatskoj, Sloveniji, Irskoj i Italiji. Po podacima Eurofounda 2016., žene utroše u kućanske poslove dvostruko više sati nego muškarci; razlika je posebno očita u Češkoj, Slovačkoj, Nizozemskoj, Italiji i Hrvatskoj.

Rodna neravnopravnost i tržište rada

Lako je dakle razumjeti kako ispada da su žene, neprestano pokušavajući uskladiti posao i privatni život, sklonije radu s nepunim radnim vremenom. Rad s nepunim radnim vremenom posebno je raširen u Nizozemskoj (75,8%), Njemačkoj, Austriji i Belgiji (preko 40%), što međutim nije popraćeno smanjenjem razlike u plaći među spolovima koja danas iznosi 14,8%.

Kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa također je pokazala očitu **neravnopravnost u procesima donošenja odluka**. Iako 70% zdravstvene radne snage u svijetu čine žene, u svjetskom zdravstvu, na primjer u Radnim skupinama za rješavanje hitnih zdravstvenih pitanja, odgovorni su uglavnom muškarci.

The working hours reduction, the burden of domestic activities and the intensification of smart working in the last year, could thus have some particular consequences for women, such as: **less competitiveness in the labor market and in social opportunities, greater predisposition to accept precarious or underpaid employment contracts, loss of human capital as well as psycho-physical well-being.**

Pandemija koronavirusa i rodno uvjetovano nasilje

Kad se govori o zdravlju, korisno je prisjetiti se slučajeva nasilja koje je Europski parlament priopćio tijekom razdoblja zaključavanja. U Francuskoj se broj slučajeva povećao za 30%, kao

i pozivi za pomoć na Cipru. Međutim, u Italiji je taj trend bio zabrinjavajući zbog drastičnog pada zahtjeva za pomoć i žalbi, 55% odnosno 44%, što jasno govori o nemoći žena da zatraže pomoć dok se nalaze u bliskom kontaktu s nasilnim partnerom. U Italiji postoji još jedno pitanje – pobačaj: tijekom pandemije pristup ovoj vrsti usluge i pomoći bio je otežan, posebno jer se u zemlji 68,4% ginekologa poziva na prigovor savjesti.

Pandemija je stoga potvrdila – i u nekim slučajevima naglasila – rodne nejednakosti koje nažalost već postoje u Europi. A koji se alati mogu upotrijebiti za postizanje stvarne promjene u odnosu na postojeci trend?

Politike koje temelje na podacima razvrstanim prema spolu zasigurno igraju ključnu ulogu, stoga njihova izrada treba biti kontinuirana i zajamčena. Za provedbu politika usmjerenih na ravnopravnost spolava i koje su uistinu inkluzivne, **podaci bi trebali biti razvrstani prema intersekcionim aspektima i pokazateljima** kao sto su dob, ruralno ili urbano mjesto boravka, narodnost, vjera.